

Rigorózní práce
Mgr. Pavla P e t r a, PH.D., LL.M.

na téma

Nové právo k povrchu

P o s u d e k o p o n e n t n t k y r i g o r ó z n í p r á c e

Předložená rigorózní práce má celkem 132 strany, počítáno již od strany titulní.

Systematicky je práce uspořádána do sedmi částí, z nichž prvá je úvodem, sedmá nese označení „Závěrečné úvahy“, pět ostatních představuje vlastní obsah práce. Kapitoly jsou dále členěny, práce je proto dobře přehledná (další frázováno by ale bylo vítaným přínosem). Zmíněným částem předchází obsah a seznam použitých zkratk, za sedmou částí je zařazeno resumé (tj. angl. překlad části sedmé), seznam použité literatury (pouze tištěné zdroje), český abstrakt a jeho angl. překlad a seznam klíčových slov (č.+a.).

Seznam použité literatury je kromobyčejně obsáhlý (na dvě stě titulů), a to včetně několika desítek prací (příspěvků) zahraničních autorů. Postrádám seznam internetových zdrojů a judikatury, když s nimi doktorand v textu také pracuje. Ze všech použitých zdrojů je náležitě citováno (lege artis), bohatost poznámkového aparátu (téměř pět set poznámek) je konsekventní množství použitých zdrojů, ale především svědčí o tom, že doktorand se zdroji průběžně adekvátně a vskutku náležitě pracoval. /Tady jen malou výtku: autor, jistě omylem, chybně opsal příjmení velkého německého pandektisty Arndtse, kterážto chyba pak nutně čtenáře provází celým textem./

V první kapitole (druhá část práce) se doktorand zabývá pojmem „dělené vlastnictví“ a vykládá problematiku s ním spojenou. V druhé kapitole zkoumá věc jako právní pojem a právní institut, a to v obou jejích rozměrech (pojetích). (Souhlasím s jeho skepsí nad návratem k širokému pojmu věci.) Přidává výklad nabývání vlastnického práva, připomíná teorie/koncepce nabytí i diskuse v rámci rekodifikačních prací. Ve třetí kapitole doktorand analyzuje všechno, co souvisí s otázkou, zda stavba je, anebo není součástí pozemku. Provází nás řadou zahraničních právních úprav (poukazy na zahraniční právní úpravy, popř. teoretické koncepce, najdeme passim v celé práci). Ve čtvrté kapitole autor předpokládá akceptaci zásady superficies solo cedit a zabývá se instituty, v nichž tato zásada neplatí, tj. jednak superaedifikáty, jednak bytové spoluvlastnictví. /Poznámky k této pasáži uvádím níže./ Konečně pátou kapitolu, klíčovou, věnuje právu stavby ve všech jeho rovinách a aspektech, včetně připomínky několika zahraničních zajímavostí. V „Závěrečných úvahách“ doktorand předkládá přehled toho, o čem v práci píše.

Autorova všestranná a – nutno říct – značně hluboká – analýza rubrikované problematiky svědčí nejen o rozsáhlých znalostech rozhodných skutečností historických, recentních, zahraničních, o právních normách a teoretických koncepcích, ale i o autorově schopnosti analyzovanou látku adekvátně teoreticky zpracovat. Práce nevykazuje žádné vady, pokud jde o soulad s relevantními normativními prameny.

Předložená rigorózní práce není popisná. Doktorand neváhá vyjádřit vlastní, náležitě odůvodněné názory, i negativně kritické, k mnoha probíraným otázkám, když před tím předestřel právní situaci, resp. různá teoretická stanoviska.

Předloženou rigorózní práci hodnotím vysoce kladně, a to počínaje zvoleným tématem, které je aktuální, povýtce nové, a tudíž velmi důležité, a zpracováním tématu konče.

Poznámky k textu:

K problematice bytového spoluvlastnictví (str. cca 74 n.):

1/ V zákoně o vlastnictví bytů nebyly „jednotky“, ale jen „bytové jednotky“ a

„nebytové jednotky“; v občanském zákoníku (tzv. novém) vůbec žádné jednotky (ani s adjektivem, ani bez adjektiva) být neměly, měla tam být zkratka „byt“. „Byt“ byl ale změněn na „jednotku“, a to na základě brutálního nátlaku „zvenčí“ /roz. dr. J. Čáp a další, kdo se stále drželi staré koncepce, jejímiž autory sami byli, a snažili se z ní zachovat co možná nejvíc/. Každopádně, o paradox se nejedná, protože bytová jednotka má s jednotkou společné právě jen jediné *slovo*. Podstata každé z nich je ale naprosto odlišná.

2/ Pravdou je, že ve věcném záměru nebylo, že bytové spoluvlastnictví bude v OZ upraveno. S opačným nápadem přišel na poslední chvíli prof. Eliáš (důvody jen tuším) a návrh textu napsal (víceméně) sám během několika málo dní. Načež byl tento návrh na MS „cupován“ nejen mnou a legislativci MS, ale bohužel především výše zmíněnými právníky, které MS jako zasvěcené přizvalo (?).

K úvaze o poměru superficiální zásady a práva stavby:

Toto poměrování je chybné, bezdůvodné, protože se vůbec o souměřitelné „figury“ (jak uvádí autor) nejedná. Zásadu nelze stavět vedle práva, ani ji s ním měřit! Pokud v daném právním řádě platí, že stavba je součástí pozemku, vyvolává to zákonitě/logicky potřebu zakotvení práva stavby, jako výjimky z tohoto zákonného pravidla. Jde tedy jen o vzájemný vztah, poměr, korelaci, o nic víc.

Autor píše v nezvyklé „ich“ formě, ale to nic neubírá na tom, že jeho vyjadřování je pěkné, srozumitelné, takže práce je čtenářsky přívětivá. Pokud jde o soulad s pravidly českého jazyka, lze tu nalézt několik chyb. Doktorand jednak používá výrazy, které do vědecko-teoretického textu nepatří – např. „trhací kalendář“, „bere vítr z plachet“ atd. atp., jednak tu a tam sklouzne k obecnému vyjadřování (namísto spojky podřadící „tudíž“ nebo „takže“ užívá výraz „tak“, „a tak“), resp. k vyjadřování, jež patří spíš do krásné literatury. Kromě toho se lze v práci setkat s několika cizími slovy, které autor používá zjevně rád, aniž si je, zdá se, vědom jejich pravého významu (konotace, diskurs, resp. právní diskurs, reinkarnace institutu). Mimo řadu je výtka, pokud jde o výraz „střední“ nebo dokonce „Střední“ občanský zákoník. Tento výraz se sice hovorově užívá, ale pokud je uváděn v právnickém textu, pak vždycky s výrazem „tzv.“. Autor měl pro dotyčný kodex zvolit vhodnou legislativní

zkratku, dnes N.B. jen jeden ze dvou středních!

Vzhledem ke všemu, co jsem uvedla výše, je třeba závěrem konstatovat, že doktorand zvládl svůj úkol úspěšně, že splnil cíle, které před sebe položil. Předložená práce tudíž splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto ji d o p o r u č u j i k přijetí.

V Praze, 2017-01-06

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
oponentka rigorózní práce